

Sygn. akt III Ca 1912/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik (spr.)

Sędzia SR (del.) Sławomir Łabuz

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2018 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa S. Z. (Z.)

przeciwko R. W. (W.)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn. akt I C 363/17

oddala apelację.

SSR (del.) Sławomir Łabuz SSO Barbara Braziewicz SSO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sygn. akt III Ca 1912/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 31 sierpnia 2017r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo wniesione przez S. Z. przeciwko R. W..

Sąd Rejonowy ustalił, że strony zawarły w dniu 22 maja 2016 r. umowę najmu pojazdu, na podstawie której pozwany wynajął pojazd marki F. (...) na czas likwidacji szkody za zapłatą stawki dobowej 180 zł netto+VAT. W ogólnych warunkach najmu auta zastępczego wynajmujący oświadczył, że auto zastępcze posiada pakiet aktualny ubezpieczeń OC a także ubezpieczenie A.. Strony umowy postanowiły, że w przypadku stwierdzenia powstania uszkodzeń w zwracanym pojeździe niezgłoszonych wcześniej Wynajmującemu przez Najemcę zostanie sporządzona odpowiednia dokumentacja fotograficzna. Dokumentacja ta będzie przechowywana w siedzibie wynajmującego i udostępniana na jego pisemną prośbę. W razie zdarzenia ubezpieczeniowego wynajmujący zobowiązał się zgłosić szkodę do firmy ubezpieczeniowej i dołożyć wszelkich starań, by postanowienia umowy zostały wypełnione. Najemca zobowiązał się ponieść odpowiedzialność za szkody w pojeździe oraz szkody wyrządzone osobom trzecim, które nie są objęte odpowiedzialnością firmy ubezpieczeniowej, a także szkody nie znajdujące pokrycia w wysokości otrzymanego odszkodowania oraz zobowiązał się- w przypadku gdy zdarzenie ubezpieczeniowe nastąpiłoby z jego winy- do wniesienia udziału własnego w szkodzie do kwoty 1.500 zł plus podatek VAT, przy czym wartość szkody miała być oszacowana na podstawie oryginalnych części wg cen w Autoryzowanej Stacji Obsługi ((...)) danej marki. Strony postanowiły, że uszkodzenia wynikające z winy najemcy nie przekraczające wartości 1.500 zł netto

zostaną pokryte przez najemcę oraz że w przypadku uszkodzeń, których naprawa przekracza wartość 1.500 zł netto najemca będzie mógł zostać obciążony jednorazową opłatą w wysokości 1.500 zł netto. Po upływie okresu na jaki zawarto umowę najmu samochodu pojazd został zwrócony. Na protokole zdawczo-odbiorczym zawarto informację, że samochód ma uszkodzenia w postaci wgniecionego tylnego prawego błotnika oraz obtarty lewy zderzak, natomiast przy zwrocie pojazdu wpisano: odprysk na szybie, którego nie było. Nadto bezspornie ustalono, że dokumentacja fotograficzna pojazdu F. (...) nie została sporządzona. W zamówieniu klienta-serwis nr: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wskazała wartość zamówienia wymiany szyby przedniej na kwotę 1.272,07 zł brutto. W mailu z dnia 8 sierpnia 2016 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. podała, że robocizna wyniesie 252 zł netto. Pismem z dnia 9 sierpnia 2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1.582,03 zł brutto, ale bezskutecznie.

Mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał powództwo za bezzasadne. Wskazując na art. 675 §1 k.p.c., art. 471 k.c. i zasady rozkładu ciężaru dowodowego podniósł, iż konieczne było wykazanie przez powoda zwrotu rzeczy przez pozwanego w stanie pogorszonym. Dopiero w takiej sytuacji doszłoby do przerwania ciężaru dowodu na najemcę, który aby uwolnić się od obowiązku naprawienia szkody musiałby udowodnić, że gorszy stan rzeczy usprawiedliwiony jest jego normalnym zużyciem i w związku z tym nie jest objęty odpowiedzialnością najemcy. Tymczasem zdaniem Sądu nie doszło do wykazania, że pozwany zwrócił samochód w stanie pogorszonym. Pozwany zaprzeczył tej okoliczności, a zatem nie można uznać automatycznie, że pozwany nie wykonał lub nienależycie wykonał umowę. Powód nie udowodnił przede wszystkim, aby została sporządzona dokumentacja fotograficzna zgodnie z §7 ust. 5 ogólnych warunków najmu auta zastępczego z powstania uszkodzenia w zwracanym pojeździe. Ponadto nie została również wykonana dokumentacja fotograficzna w momencie wydawania pojazdu zgodnie z §7 ust. 2 ogólnych warunków najmu auta zastępczego. Brak sporządzenia tej dokumentacji uniemożliwia Sądowi weryfikację, czy pozwany niewłaściwie wykonał umowę, czy „odprysk” na szybie rzeczywiście istniał, jak wyglądał, czy istniał wcześniej przed wydaniem samochodu. Tymczasem to powód nie wykonał prawidłowo umowy nie wykonując dokumentacji fotograficznej i nie udowodnił, aby pozwany zwrócił pojazd w stanie pogorszonym, a samo istnienie podpisanego protokołu zdawczo-odbiorczego nie było wystarczające. Implikuje to brak wykazania poniesienia szkody z tej przyczyny. Podkreślił sąd, że powód jedynie zastrzegł złożenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność ustalenia wartości szkody na wypadek kwestionowania powyższej okoliczności, zaś znając stanowisko pozwanego, powód nie zgłosił wniosku dowodowego podając przez pełnomocnika, że kwota szkody wynika z wyceny. Ponadto nawet gdyby przyjąć, że powód wykazał powyższe przesłanki zasadności swojego roszczenia, należy podkreślić, że wbrew postanowieniom umowy nie wykazał, aby zgłosił szkodę do firmy ubezpieczeniowej i aby dołożył wszelkich starań, by postanowienia umowy zostały wypełnione, co miało nastąpić w razie zdarzenia ubezpieczeniowego. Nie wykazał on bowiem, że szkoda nie była objęta odpowiedzialnością firmy ubezpieczeniowej czy też że nie znajduje pokrycia w wysokości otrzymanego odszkodowania. W konsekwencji nie sposób na podstawie jedynie dowodów zaoferowanych przez powoda w sposób nie budzący wątpliwości uznać, że pozwany w sposób nienależyty wykonał umowę najmu oddając powodowi uszkodzony pojazd. Sąd nie orzekał o kosztach, ponieważ pozwany, choć wygrał proces, żadnych kosztów nie poniósł.

W apelacji powód zaskarżył wyrok w całości. Zarzucił naruszenie art. 235§1 kpc i art. 236 kpc poprzez zaniechanie wydania przez Sąd postanowienia dowodowego co do wniosku dowodowego złożonego przez powoda w przedmiocie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej na okoliczność ustalenia wysokości szkody w sytuacji gdy rzeczony wniosek zawarty był w uzasadnieniu pozwu; art. 233 kpc poprzez wadliwe ustalenie przez Sąd, iż nie doszło do wykazania, że pozwany zwrócił samochód w stanie pogorszonym (...) nie można uznać automatycznie, że pozwany nie wykonał lub nienależycie wykonał umowę, w sytuacji, w której w niniejszym stanie faktycznym doszło do uznania przez pozwanego swojej odpowiedzialności za wyrządzoną powodowi szkodę, poprzez zawarcie w protokole zdawczo-odbiorczym adnotacji „odprysk na szybie, którego nie było”; wadliwe ustalenie, iż w niniejszej sprawie po stronie powodowej istniał umowny obowiązek sporządzenia dokumentacji zdjęciowej w chwili zwrotu pojazdu zastępczego powodowi przez pozwanego, podczas gdy z postanowienia §7 ust. 5 OWU obowiązek taki obciąża powoda wyłącznie w sytuacji, w której nastąpi ujawnienie niezgłoszonych wcześniej powodowi uszkodzeń, co nie miało miejsca w niniejszym stanie faktycznym (wobec uznania w protokole

odpowiedzialności przez pozwanego); wadliwe ustalenie jakoby istniało zdarzenie ubezpieczeniowe, a szkoda mogła zostać zlikwidowana w toku postępowania likwidacyjnego przez właściwe towarzystwo ubezpieczeniowe, podczas gdy pojazd zastępczy posiadał wyłącznie pakiet aktualnych ubezpieczeń OC oraz A., a ewentualnie rzeczona szkoda mogła być tylko zlikwidowana z ubezpieczenia AC.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie mogła odnieść skutku.

Sąd Rejonowy rozpoznający niniejszą sprawę w pierwszej instancji prawidłowo zgromadził materiał dowodowy i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które sąd odwoławczy w całości podziela, dokonując jednak częściowo odmiennych ocen prawnych żądania.

Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej w myśl art. 471 kc jest niewykonanie lub, jak w rozpoznawanej sprawie, nienależyte wykonanie zobowiązania i ciężar wykazania tej okoliczności, zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu, normowaną w art. 6 k.c. obciążał poszkodowanego - powoda.

Trafnie w tym zakresie zarzuca skarżący, że materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania, a w szczególności dowód z dokumentu w postaci protokołu zdawczo-odbiorczego czyniły żądanie powoda usprawiedliwione co do zasady. Z treści wskazywanego dowodu wynika, iż pozwany składając podpis uznał swoją odpowiedzialność za „odprysk na szybie, którego nie było”. Jego obowiązkiem wynikającym z umowy było użytkowanie pojazdu zgodnie z przeznaczeniem (§8 pkt 1a). Takie zachowanie należało zatem potraktować jako nienależyte wykonanie zobowiązania. By zwolnić się od odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnik musi wykazać, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Samo oświadczenie pozwanego, że powód chciał mu „wmówić, że to on odpowiada za kropeczkę na szybie” w kontekście oświadczenia podpisanego przecież dobrowolnie na protokole zdawczo-odbiorczym, nie uczyniło tego oświadczenia bezprzedmiotowym.

Na powodzie spoczywał ciężar dowodu w zakresie wykazania, że na skutek zwrócenia przedmiotu najmu poniósł określony uszczerbek w swym majątku. Ponieważ okoliczności co do wysokości żądania były spornymi, niewystarczające było w sprawie powołanie się na opinie prywatne – wyceny - tym bardziej, że strona powodowa nie zaoferowała możliwości zbadania tej kwestii przez biegłego sądowego. Przypomnieć należy, że dowód z opinii biegłego jest dowodem o tyle specyficznym, że jego zasadniczym celem jest dostarczenie sądowi tzw. wiadomości specjalnych (art. 278 k.p.c.), przekraczających swym zakresem zasób wiedzy powszechnej. Dowód z opinii biegłego ma więc dostarczyć sądowi wiedzy niezbędnej dla właściwej oceny materiału procesowego przedstawionego przez strony (w tym zwłaszcza innych dowodów) z perspektywy odpowiedniej dziedziny nauki lub techniki. Braku inicjatywy dowodowej w tym zakresie nie można zatem zasadnie zastępować zarzutem naruszenia przez sąd normy art. 235 i art. 236 kpc. Niewystarczające jest bowiem zgłoszenie zastrzeżenia dowodowego w pozwie (w uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda zawarł następujące zastrzeżenie – na wypadek kwestionowania powyższej okoliczności powód zastrzega sobie złożenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego...). Przeprowadzone postępowanie wskazuje, że sąd na rozprawie w dniu 27 czerwca 2017r. zobowiązał powoda do zgłoszenia wszelkich twierdzeń i dowodów na ich poparcie w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia. W odpowiedzi na powyższe przedstawiono umowę najmu pojazdu wraz z OWU, protokół zdawczo-odbiorczy, wycenę naprawy i wezwanie do zapłaty z 9 sierpnia 2016r. Brak było inicjatywy dowodowej wyrażającej się w zgłoszeniu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2017r. powód nie zgłosił dalszych wniosków dowodowych. W rezultacie stwierdzić należy że zasadnie sąd zastrzeżonego w pozwie lecz nie zgłoszonego wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie dopuścił i nie naruszył w ten sposób przepisów postępowania. Z tych też przyczyn wniosek dowodowy w tym zakresie sformułowany w apelacji został oddalony przez sąd odwoławczy w myśl art. 381 kpc.

Te właśnie kwestie oceniane przez pryzmat reguły dowodowej z art. 6 k.c., przy uwzględnieniu stanowiska pozwanego, który w pierwszej kolejności na rozprawie w dniu 27 czerwca 2017r zakwestionował wysokość roszczenia a następnie

jego zasadę, powodować muszą przypisanie powodowi negatywnych skutków prawnych niewykazania wysokości roszczenia.

Z tych przyczyn apelacja powoda jako bezzasadna została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

SSR (del.) Sławomir Łabuz SSO Barbara Braziewicz SSO Teresa Kołeczko - Waclawik